

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników niebędących nauczycielami, zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej oraz w niektórych innych jednostkach organizacyjnych stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 77³ § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465). Zgodnie z wymienionym przepisem warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w państwowych jednostkach sfery budżetowej, jeżeli nie są oni objęci układem zbiorowym pracy, określa, w drodze rozporządzenia – w zakresie niezastrzeżonym w innych ustawach do właściwości innych organów – minister właściwy do spraw pracy na wniosek właściwego ministra.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, minister właściwy do spraw rolnictwa, minister właściwy do spraw środowiska, minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, żeglugi śródlądowej i rybołówstwa oraz Minister Sprawiedliwości wystąpili z wnioskami o dokonanie nowelizacji rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników niebędących nauczycielami, zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej oraz w niektórych innych jednostkach organizacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1505) w zakresie miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego pracowników.

Projekt rozporządzenia przewiduje zmianę miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników zatrudnionych w państwowych jednostkach sfery budżetowej działających w zakresie oświaty, określonych w tabelach w załączniku nr 1. Dotychczasowe miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego określone w przedmiotowym rozporządzeniu nie pozwalają, w przypadku niektórych stanowisk, na ustalenie pracownikowi gwarantowanego ustawowo minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r. (Dz. U. poz. 1893), minimalne wynagrodzenie za pracę od 1 stycznia 2024 r. wynosi 4242 zł, a od 1 lipca 2024 r. wynosi 4300 zł. Konieczne jest zatem podwyższenie stawek wynagrodzenia zasadniczego z uwzględnieniem wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującej w 2024 r.

W myśl art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy budżetowej na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. poz. 122) średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń dla pracowników państwowej sfery budżetowej wynosi 120%.

Zgodnie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw podwyższenie wynagrodzeń dla pracowników państwowej sfery budżetowej następuje w ciągu 3 miesięcy po ogłoszeniu

ustawy budżetowej, z wyrównaniem od dnia 1 stycznia danego roku (Dz. U. z 2023 r. poz. 2692, z późn. zm.).

Ponadto oprócz podwyższenia wysokości stawek dla pracowników niepedagogicznych minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, żeglugi śródlądowej i rybołówstwa zaproponował dodanie w załączniku nr 2 do rozporządzenia w części IIA w lp. 2 przy stanowisku „Kierownik gospodarczy” stanowiska „główny specjalista” z uwagi na pozyskania nowych wysokiej klasy specjalistów w placówkach oświatowych.

Proponowane w projekcie rozporządzenia zmiany – w stosunku do aktualnie obowiązującego rozporządzenia – są następujące:

- 1) w załączniku nr 1 do rozporządzenia stanowiącym załącznik do projektowanego rozporządzenia zmianie uległy niektóre minimalne i maksymalne stawki wynagrodzenia zasadniczego.

Biorąc pod uwagę zgłoszone przez resorty propozycje w zakresie zwiększenia miesięcznych minimalnych i maksymalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego pracowników ustalono nowe wysokości stawek wynagrodzenia zasadniczego w tabelach 1 – 9 (obecnie 1 – 8) w załączniku do rozporządzenia. Miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego zostały urealnione i dostosowane do poziomu rzeczywistych wynagrodzeń w jednostkach, z uwzględnieniem posiadanych przez jednostki środków finansowych.

Z uwagi na powyższe określono nowe tabele miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników:

- niebędących nauczycielami zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych działających na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, z późn. zm.) zakładanych i prowadzonych przez:
 - a) ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania – tabela 1:
 - minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają w granicach kwot 2700 zł – 4200 zł (obecnie 2200 zł – 3700 zł),
 - maksymalne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają w granicach kwot 6000 zł – 11900 zł (obecnie 5000 zł – 8600 zł),co oznacza wzrost minimalnych stawek od ok. 13,5% do ok. 22,7% i maksymalnych stawek od ok. 20% do ok. 38,4%.
 - b) ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – tabela 2 (obecnie tabela 1):
 - minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają w granicach kwot 2400 zł – 3900 zł (obecnie 2200 zł – 3700 zł),
 - maksymalne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają w granicach kwot 5200 zł – 8800 zł (obecnie 5000 zł – 8600 zł),

co oznacza wzrost minimalnych stawek od ok. 5,4% do ok. 9,1% i maksymalnych stawek od ok. 2,3% do ok. 4%;

- c) ministra właściwego do spraw rolnictwa – tabela 3 (obecnie tabela 2):
- minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają od III kategorii zaszeregowania w granicach kwot 2400 zł – 3700 zł (obecnie 2340 zł – 2660 zł) natomiast w I i II kategorii zaszeregowania pozostają na niezmiennym poziomie 2300 zł oraz 2320 zł,
 - maksymalne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają w granicach kwot 5000 zł – 8600 zł (obecnie 3600 zł – 6000 zł),

co oznacza wzrost minimalnych stawek od ok. 2,6% do ok. 39,1% i maksymalnych stawek od ok. 38,9% do ok. 82,3%;

- d) Ministra Sprawiedliwości – tabela 4 (obecnie tabela 3):
- minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają w granicach kwot 2370 zł – 2810 zł (obecnie 1970 zł – 2340 zł),
 - maksymalne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają w granicach kwot 4520 zł – 7640 zł (obecnie 3760 zł – 6360 zł),

co oznacza wzrost minimalnych i maksymalnych stawek o ok. 20%;

- e) ministra właściwego do spraw środowiska – tabela 5 (obecnie tabela 4):
- minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają w granicach kwot 3600 zł – 4200 zł (obecnie 3010 zł – 3710 zł),
 - maksymalne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają w granicach kwot 4300 zł – 7390 zł (obecnie 3600 zł – 7390 zł),

co oznacza wzrost minimalnych stawek od ok. 13,2% do ok. 19,6% i maksymalnych stawek od ok. 10,5% do ok. 19,4%.

- f) ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, żeglugi śródlądowej i rybołówstwa – tabela 6 (obecnie tabela 5):
- minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają w granicach kwot 2500 zł – 3010 zł (obecnie 1800 zł – 2160 zł),
 - maksymalne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają w granicach kwot 4320 zł – 8280 zł (obecnie 3600 zł – 6900 zł),

co oznacza wzrost minimalnych stawek od ok. 34% do ok. 39,4% i maksymalnych stawek o ok. 20%;

– zatrudnionych w:

- a) Biurze Polskiej Komisji Akredytacyjnej – tabela 7 (obecnie tabela 6):
- minimalne miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają od II kategorii zaszeregowania w granicach kwot 3700 zł – 5000 zł (obecnie 3620 zł – 4000 zł) natomiast I kategoria zaszeregowania pozostaje bez zmian wynosząc 3600 zł,

- maksymalne miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają w granicach kwot 4400 zł – 10900 zł (obecnie 3700 zł – 8500 zł),

co oznacza wzrost minimalnych stawek od ok. 2,2% do ok. 25% i maksymalnych stawek od ok. 18,9% do ok. 33,3%;

b) Centrum Edukacji Artystycznej – tabela 8 (obecnie tabela 7):

- minimalne miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają w granicach kwot 2500 zł – 4100 zł (obecnie 2000 zł – 3600 zł),
- maksymalne miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają w granicach kwot 4500 zł – 9000 zł (obecnie 4000 zł – 8500 zł),

co oznacza wzrost minimalnych stawek od ok. 13,9% do ok. 25% i maksymalnych stawek od ok. 5,9% do ok. 12,5%;

c) Krajowe Centrum Edukacji Rolniczej – tabela 9 (obecnie tabela 8):

- minimalne miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego wzrastają od II kategorii zaszeregowania w granicach kwot 2200 zł – 3600 zł (obecnie 2110 zł – 2300 zł) natomiast I kategoria zaszeregowania pozostaje bez zmian wynosząc 2100 zł,
- maksymalne stawki wynagrodzenia zasadniczego w kategoriach wzrastają w granicach kwot 5000 zł – 8500 zł (obecnie 3600 zł – 8000 zł),

co oznacza wzrost minimalnych stawek od ok. 4,3% do ok. 56,5% i maksymalnych stawek od ok. 6,3% do ok. 62,2%.

Podwyższenie maksymalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego w tabelach nie spowoduje automatycznego wzrostu wynagrodzeń pracowników z uwagi na fakt, że nie obliuguje pracodawcy, a jedynie daje możliwość ustalenia wyższych wynagrodzeń.

Maksymalne stawki wynagrodzenia zasadniczego są ustalone w wysokości co najmniej 4300 zł, co pozwala na ustalenie pracownikowi uprawnionemu jedynie do wynagrodzenia zasadniczego gwarantowanego ustawowo minimalnego wynagrodzenia za pracę. Minimalne wynagrodzenie za pracę nie ma charakteru wyłącznie wynagrodzenia zasadniczego. Jest to łączne wynagrodzenie pracownika za nominalny czas pracy w danym miesiącu, a więc poza wynagrodzeniem zasadniczym obejmuje również inne składniki wynagrodzenia i świadczenia pracownicze zaliczone do wynagrodzeń osobowych, w tym premie, nagrody i dodatki do wynagrodzenia z wyłączeniem nagrody jubileuszowej, odprawy pieniężnej przysługującej pracownikowi w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, dodatku do wynagrodzenia za pracę w porze nocnej oraz dodatku za staż pracy.

Podwyższenie minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych, tj. mieścić się będzie w ramach planowanych limitów wynagrodzeń dla poszczególnych jednostek.

- 2) w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli II w części A w lp. 2 przy stanowisku „Kierownik gospodarczy” dodaje się stanowisko „główny specjalista” któremu przypisano kategorii zaszerogowania XIII-XVII wymagane kwalifikacje przy wykształceniu wyższym – 2 lata pracy, przy wykształceniu średnim – 6 lat pracy.

Proponuje się, aby stawki wynagrodzenia zasadniczego miały zastosowanie od dnia 1 stycznia 2024 r., co nie spowoduje negatywnych skutków dla adresatów aktu prawnego ze względu na korzystny charakter tej regulacji. Tym samym zastosowane rozwiązanie, mimo retroaktywnego charakteru, nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego.

Proponuje się, aby przedmiotowe rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Uwzględniając treść projektowanej regulacji, która będzie miała korzystny wpływ na krąg podmiotów, do których jest adresowana, należy stwierdzić, że zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją na przeszkodzie wejścia w życie projektowanych rozwiązań z dniem następującym po dniu ich ogłoszenia. Ważny interes państwa wymaga zapewnienia odpowiednich warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników niebędących nauczycielami, zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej oraz w niektórych innych jednostkach organizacyjnych na poziomie zgodnym ze stawkami wynagrodzenia obowiązującymi od dnia 1 stycznia 2024 r.

Zakres projektowanego rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie projekt nie narusza przepisów prawa Unii Europejskiej dotyczących równego traktowania kobiet i mężczyzn.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, nie podlega zatem notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt nie wymaga przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Przedmiotowa regulacja nie wywiera wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt nie stwarza zagrożeń korupcyjnych.